

„Mali knof.“

Da, Št. Peter! Nekaterim se čudno zdi, da še vedno sanjarim in govorim o njem. Kaj bi ne, ko sem pa deset let in še dva meseca povrh dihaval zdravi šentpeterski zrak. In ravno toliko časa sem hodil tam v šolo in pomagal z večjim ali manjšim uspehom ustrojovati glavice šentpeterskih šolarjev. To so bili junaki, da malo takih!

Zdaj so nekateri že kar celi posestniki in gospodiči, izmed učenk pa gospodinje in gospodične, ki se jim zdi za zelo imenitno, ako jih njih bivši učitelj spoštljivo pozdravi s »klanjam se, gospodične!«

Onega dne me je pa prišel obiskat moj bivši ministrant Ferdl. Da ste ga videli, kako se je blaženo nasmehnil, ko sem ga pozdravil: »Glej ga, Ferdl, cel gospodič je že!«

Ako bi ga bili videli pred leti, ko je začel ministrirati, bi se mojemu strmenju prav nič ne čudili. Bil je tedaj majhen, tako majhen, da sem imel resne pomisleke, sprejeti ga v imenitno službo ministranta, ko ga je njegova mamica pripeljala ter prosila: »Vzemite ga, gospod, za ministranta! Ima veliko veselje do cerkve.«

No, da! To sem dobro vedel, saj sem ga redno videl ob nedeljah celo pri večernicah, ko so drugi slični junaki rajši hlačke trgali po traticah in igriščih.

»Prav rad,« sem odgovoril mamici, »celo zelo rad bi ga vzel za ministranta, ker mi Otmar pravkar odhaja v mestne šole, vendar imam pomisleke, ker je Ferdl še tako majhen. Ali se vam, mamica, ne zdi nekoliko pre slaboten?«

»Knjige sicer še ne bo mogel prenašati, toda drugače je bistre glave.«

»O tem prav nič ne dvomim. Toda kdo bo prenašal težko knjigo takrat, kadar bo sam ministriral? In to se bo zgodilo dostikrat.«

»Sem že cerkovnika naprosila, da mu tupatam pomaga.«

»I pa naj pride v ponedeljek!«

Da bi ga videli, kako mu je zažarelo veselje v sivih očeh! Poljubil mi je roko, da je kar cmoknilo ter veselo odštorkljajal s svojo mamico domov. Ferdl je postal ministrant.

Za šolarje je bilo to dejstvo velika novica. Hodili so ga gledat kakor novo čudo: mlajši s spoštovanjem, starejši z bolj ali manj prikritim dvomom, če bo Ferdl sploh za rabo. Ferdl pa jih je sprejemal kakor kak novoizvoljeni

predsednik Pomladka Rdečega križa: nekaterim se je dobrohotno nasmihal, drugim je le pokimal, tretje pa je neusmiljeno odslovil z besedami: »Kaj me zijate!«

Pravi moj ministrant je bil takrat Mirko, mlad mož, rjavega obraza in črnih oči. Rad sem ga imel in ga imam še, predvsem zavoljo njegovega dobrega očeta, s katerim sva si velika prijatelja. Ta Mirko pa je imel poleg dobrih lastnosti tudi muhe. Uvajal je sicer Ferdla počasi v skrivnosti ministriranja, kadar sem ga opazoval; če je bil pa Ferdl neroden — to je bilo v začetku pogostokrat — se mu je Mirko škodoželjno muzal. To sicer ni bilo lepo, ampak je že taka navada med dečki, posebno med ministranti. Ferdl je vkljub svoji neznatni osebeci to preziranje dobro čutil, zato je često prijokal k meni. Moral sem porabiti vso svojo nemalo zgovornost in še sladkorčke in podobice povrh, da sem ga potolažil. Gotovo bi se bila tupatam tudi osebno spoprijela, da se Mirko ni ustrašil »strašne« Ferdlove grožnje češ, da bom že mami povedal, da te bo okregala, in očetu zatožil, da te bo natepel. Pri tem je pokazal Ferdl s svojo drobno pestjo, kako ga bo oče.

»Bojim se jih!« je odgovoril Mirko ter mahnil zaničljivo z roko.

Toda vse to ni bilo nič v primeri z »razžaljenjem«, ki ga je bridko doživel naš junak Ferdl nekega pomladanskega popoldne po šoli. Kaj se je neki zgodilo?

Prišel sem poučevat v šolo, pa ne vem več natanko, ali v torek ali v petek. Po Ferdlovem obrazu, ki sem ga takrat zagledal v drugem razredu, bi sodil, da je bil petek. Čim sem stopil v razred, sem že opazil neko čudno vznemirjenost med učenci. Nekateri so stikali glave ter si s posmeškom nekaj pošepetavali, drugi so stiskali ustnice, kakor bi hoteli zabraniti, da jim ne uide smeh — vsi so se pa ozirali v prvo klop, kjer je eden izmed učencev sklanjal svojo glavo na klop ter krčevito jokal. Bil je to Ferdl.

»Ferdl, vstani!« sem mu ukazal resno. Vzdignil se je počasi, a rok ni odmaknil od obraza. Iz oči pa so mu padale debele solze na klop, a vse telo se mu je sunkoma stresalo od joka.

»Najprej bomo molili, potem govorili!« —

Med molitvijo sem se večkrat ozrl po razredu ter brž opazil Mirka, ki je takoj povesel oči. Po molitvi sem pa vprašal Ferdla, čemu joka. Vsi učenci so se zganili, Mirko pa je zardel kakor kuhan rak. Da ima spet Mirko svoje prste vmes, sem takoj uganil.

»Govori Ferdl!«, sem mu moral prigovarjati, ker mu krčeviti jok kar ni hotel pustiti govoriti. Med jokom in stokom je spravil v pretrganih besedah iz ust »strašno« obtožbo:

»Mir-mir-Mirko mi-je-je-re-rekel, da-sem-sem mali-k-kn-knof.«

Bil sem v čudnem položaju. Spričo učencev, ki so komaj krotili smeh, sem moral ostati resen — v grlu in ustih pa me je grabilo, da bi bil prasnul v glasen smeh. Zasukal sem se, sedel za mizo ter se skrtil za razrednico.

Opazoval sem oba: Mirka in Ferdla. Prvi je bil v veliki zadregi in negotovosti, kaj se bo zgodilo z njim. Ferdlov krčeviti jok mu je neprijetno udarjal na uho. Ferdl pa se je takoj potolažil, čim si je olajšal srce. Skozi solze me je gledal ter pričakoval, kako bom kaznoval »grdega« Mirka. Nekaj je bilo treba le ukreniti.

Pa naj bo! Rekel sem približno takole: »Mirko, tako ne smeš zmerjati, saj si tudi ti bil nekdam »mali knof«. Ferdl, ti pa le pridno žgance jej, da boš velik in ti ne bo mogel kak nepridiprav reči, da si »mali knof.«

Vsi so se oddahnili — najbolj seveda jaz — da se je ta spor tako mirno poravnal. Še roki sta si podala Mirko in Ferdl. In od tedaj ni bilo med njima več nobenega večjega spora.